

бази.

Проте, навіть при зростаючій творчій віддачі тенденція скорочення інтелектуального кадрового ресурсу, як із загальносистемних позицій, так і з позицій конкретної галузі, не може вважатися такою, що сприяє переходу країни до економіки знань і побудові постіндустріального суспільства.

Список використаних джерел

1. Лазарева Є. Дослідження закономірностей інноваційних перетворень у регіональній економіці / Є. Лазарева // Економіст. – 2009. – №9. – С. 35.
2. Шуст О.А. Організаційно-економічний механізм поширення інновацій у сільському господарстві провідних країн світу / О.А. Шуст // Формування ринкових відносин в Україні.–2010. – №4.–С. 144–146.
3. Мазнева М.В. Сучасні проблеми адаптації інновацій в аграрних підприємствах / М.В. Мазнева // Актуальні проблеми економіки. – 2010. –№6. – С. 127–131.
4. Статистичний щорічник України за 2009 рік / За ред. О.Г. Осауленко. – К. : Держкомстат України, 2010. – 566 с.

Annotation. Ukraine's rating according the World Economic Forum among 134 countries in 2009 has been determined in the innovative development factors forming sphere. Innovation development of Ukraine profound analysis has been made. The factors that hampered the innovation development have been investigated and proposals for their elimination and stimulation have been made.

Key words: *innovativnist, innovative development, innovative activity.*

УДК 330.322.5

Вовк М.В., к.е.н., старший викладач Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С. З. Гжицького, м. Львів

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ КРАЇНИ НА ОСНОВІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

У даній статті розглянуто економічні аспекти конкурентоспроможності різних ланок господарювання. Проаналізовано шляхи підвищення інвестиційної привабливості на основі конкурентоспроможності країни, регіонів, галузей та підприємств зокрема.

Ключові слова: конкурентоспроможність, інвестиційна привабливість, країна, регіон, галузь, підприємство.

Постановка проблеми. Для оцінки інвестиційної привабливості держави у середньостроковій та довгостроковій перспективі, з огляду на поточний рівень розвитку використовують такий показник як конкурентоспроможність. Загалом конкурентоспроможність – це набір установ, політик і факторів, які визначають рівень продуктивності країни [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Для оцінки конкурентоспроможності держави використовують низку показників: економічну ефективність господарювання, рівень державного регулювання, зовнішньоекономічні зв'язки, розвиток кредитно-фінансової інфраструктури та науково-технічного прогресу тощо. При чому дані критерії завжди повинні визначатись на основі порівняння з іншими об'єктами. І тільки наявність кращих переваг забезпечать даному об'єкту вищі позиції у порівнянні з іншими конкурентами, тобто потенційно вищий рівень ін-

вестиційної привабливості.

Враховуючи дані фактори, визначення конкурентоспроможності окремих регіонів та галузей, можна вважати похідними і першочерговими чинниками формування конкурентоспроможності всієї держави загалом. В свою чергу, конкурентоспроможність регіонів визначається рівнем конкурентоспроможності області, районів та окремих територій. Тоді як конкурентоспроможність галузей залежить від конкурентоспроможності різних сфер та видів діяльності в середині самої галузі. І закінчується даній процес визначенням конкурентоспроможності окремих підприємств, яка базується на основі формування конкурентних переваг товарів (послуг), що ними виробляються (надаються).

Постановка завдання. Оцінка конкурентних позицій використовується для визначення інвестиційної привабливості конкретних рівнів інвестування. Формування їх конкурентоспроможності визначає роль, місце та перспективи об'єктів майбутнього капіталовкладення. Даний підхід дозволяє по-перше, розкрити їх переваги та недоліки, по-друге, оцінити рівень інвестиційної привабливості, і в кінцевому результаті визначити стратегічні можливості підвищення конкурентних переваг через певні механізми регулювання і впливу.

Виклад основного матеріалу. Для того, щоб визначити конкурентоспроможність регіонів, необхідно розглянути потенційні можливості даних територіальних утворень, вести здорову конкуренцію в порівнянні з іншими, а також визначити їх конкурентні переваги. При вирішенні даного завдання набуває особливої актуальності спосіб визначення факторів і складових конкурентоспроможності, а також механізм управління чинниками, що впливають на їх посилення чи послаблення.

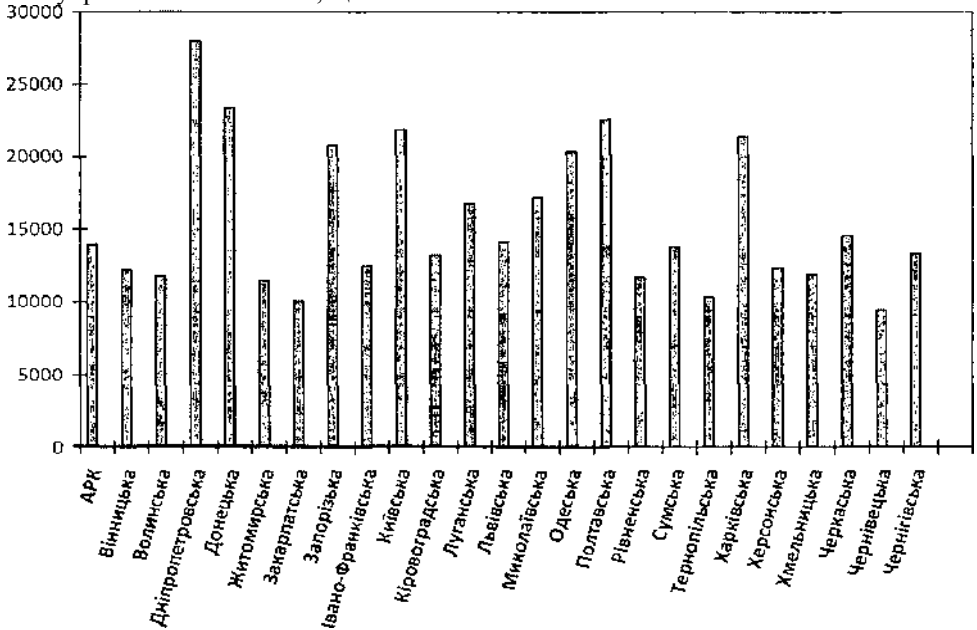

Рис. 1. Обсяг валового регіонального продукту (у фактичних цінах) на душу населення, грн. у 2010 році.

Саме поняття конкурентоспроможності регіонів можна характеризувати як спроможність даних територіальних утворень за допомогою власних, а також за-

лучених можливостей на перспективу ефективно виробляти товари чи послуги для задоволення потреб на внутрішньому та зовнішньому ринках, забезпечуючи водночас добробут власних жителів [2, с. 15].

Рівень конкурентоспроможності регіону визначається наявністю, станом та рівнем використання його економічного потенціалу, тобто за допомогою макроекономічних показників, які включають в себе зовнішньоекономічний потенціал, рівень державного регулювання, науково-технічний потенціал регіону, величину валового регіонального продукту.

Валовий регіональний продукт являється результатом продуктивності використання регіональних ресурсів в розрахунку на душу населення. Саме даний показник є найпоширенішим визначником економічного розвитку регіону, а отже і його головною конкурентною перевагою (рис. 1).

Середнє значення ВРП на душу населення у 2010 році по Україні складає 19951 гривню. Варто відзначити ріст даного показника в порівнянні з минулими роками. Проте динаміка ВРП на душу населення останніми роками свідчить про те, що лише 7 областей України перевищують даний показник. Вісім областей належать до категорії відсталих – рівень ВРП більш, ніж удвічі менший, ніж в середньому по Україні. Розрив між регіонами катастрофічний – ВРП на душу населення у Дніпропетровській області (27972 грн.) утричі перевищує даний показник у Чернівецькій (9381 грн.). При чому якщо позитивна динаміка росту ВРП у економічно розвинених регіонах свідчить про розвиток і нарощування потужностей в даних областях, то у відсталих регіонах цю динаміку можна пояснити від'ємним сальдо приросту населення [3, с.12].

Першочерговими напрямками дій державного керівництва щодо зміцнення конкурентних позицій регіонів мають стати:

- Узгодження і формування нової системи довгострокового розвитку регіонів, захист їх інтересів як в середині країни так і за кордоном;
- Формування і розвиток конкурентних позицій регіону стосовно зовнішньоекономічної політики;
- Сприяння інвестиційно-інноваційному розвитку;
- Здійснення адміністративно-правової реформи.

Другою похідною конкурентоспроможності держави є конкурентоспроможність галузей. Під поняттям «конкурентоспроможність галузі» розуміють ефективність роботи окремої галузі національної економіки, приймаючи до уваги традиційні критерії оцінки і враховуючи ступінь мобільності та динамічності галузі на світовому ринку, не зважаючи на рівень конкурентоспроможності даної країни в цілому, а також здатність окремих підприємств входити до складу галузі, швидко реагуючи на зміну в її структурі, брати до уваги тенденції до зміни, відновлювати свої соціально-економічні системи і зберігати досягнутий рівень конкурентоспроможності виробництва.

Конкурентоспроможність галузей можна визначати з двох позицій:

- Зовнішньої – визначення конкурентних переваг окремої галузі над аналогічними галузями за кордоном.
- Внутрішньої – мобільності, динамічності та ефективності розвитку галузі в середині країни.

Аналіз конкурентоспроможності підприємства є найнижчою, але найвизначальнішою ланкою при визначенні конкурентоспроможності галузі, регіону чи держави загалом. Конкурентоспроможність підприємства – це рівень його компе-

тенції відносно інших підприємств-конкурентів у нагромадженні та використанні виробничого потенціалу певної спрямованості, а також його окремих складових: технології, ресурсів, менеджменту (особливо – стратегічного поточного планування), навичок і знань персоналу тощо, що знаходить вираження в таких результативних показниках, як якість продукції, прибутковість, продуктивність тощо. Конкурентоспроможність товару відображає його здатність більш повно відповідати запитам покупців порівняно з аналогічними товарами, представленими на ринку. Вона визначається конкурентними перевагами: з одного боку, якістю товару, його технічним рівнем, споживчими властивостями, з іншого боку – цінами, установленними продавцями товарів.

Список використаних джерел

1. Звіт про конкурентоспроможність України 2009 // Фонд «Ефективне управління». – Київ. : Копірайт, 2009. – 230 с.
2. Конкурентоспроможність регіонів України: стан і проблеми // Робочі матеріали до Круглого столу 28 травня 2008 року. – Київ. : Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова, 2008. – 45с.
3. Статистичний збірник «Регіони України», 2011 : стат. збірник, Ч. 1. – Київ, 2011. – 358 с.

Annotation. The economic aspects of competitiveness of different links of ménage are considered in this article. The ways of increase of investment attractiveness are analyzed on the basis of competitiveness of country, regions, industries and enterprises in particular.

Key words: competitiveness, investment attractiveness, country, region, industry, enterprise.

УДК 371.124:33

Гуцай Т.Г., к.п.н. ХНПУ імені Г.С.Сковороди, м. Харків

ОБНОВЛЕННЯ ЗМІСТУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ЕКОНОМІКИ ЯК ОДНА З УМОВ ЇХ ГОТОВНОСТІ ДО ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ СТАРШОКЛАСНИКІВ

Стаття присвячена питанням вдосконалення професійної підготовки майбутнього вчителя економіки до роботи в профільній школі.

Ключові слова: профільне навчання, вчитель економіки, професійна підготовка

Головним чинником перебудови сучасної старшої школи і підготовки учнів до вибору професії проголошено профільне навчання, у структурі якого одним із напрямів профілізації визначено економічний. Провідне завдання такого профілю – дати змогу старшокласникам максимально розкрити й реалізувати свої здібності й задатки та професійно самовизначитись у сфері економіки через вивчення предметів і курсів за вибором економічного спрямування. Виконання цього завдання можливе шляхом оновлення підготовки вчителя економіки, який має бути готовим до професійної діяльності в умовах профільного навчання.

Результати аналізу наукових джерел свідчать про те, що проблеми економічної